

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİNİN DAMGA VERGİSİ KANUNU KARŞISINDAKİ DURUMU VE UYGULAMALAR

S.M.M.M. Alp Onur UZUNER

Antalya, 06.12.2019

01.07.2017 tarih ve 30111 sayılı resmi gazetede yayınlanan 18.06.2017 tarih ve 7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi Ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 53. Maddesi ile 4562 sayılı OSB Kanununun 21. Maddesi ile başlığı şu şekilde değiştirilmiştir.

“Muafiyet ve destekler;

MADDE 21 – OSB tüzeli kişiliği, bu Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muafır.”

7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi Ve Üretim Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun' da

488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı Tablonun Damga vergisinden istisna edilen kağıtlar başlığı altında yer alan "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne 53. fıkra eklenmiştir.

"53. Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve sanayi sitelerinde bulunan arsaların tahsisine ilişkin olarak düzenlenen sözleşmeler ve taahhütnameler." damga vergisinden istisna edilmiştir.

**BAHSİ GEÇEN KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMEDE YAPILAN DÜZENLEMELER İLE İLGİLİ GELİR
İDARESİ BAŞKANLIĞININ MÜKELLEFLERE VERMİŞ OLDUĞU
ÖZELGELER MEVCUTTUR.**

16.04.2015 tarih ve 11949253-010-3 sayılı özelgede;

Soru: Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyet Başkanlığınca Sosyal Güvenlik Kurumuna verilecek sigorta prim bildirgeleri ile vergi dairesine verilecek Muhtasar ve KDV Beyannamelerinin damga vergisinden istisna olup olmadığı.

Cevap: Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğine 4562 sayılı Kanunun uygulanmasına dair işlemler yönünden muafiyet tanındığı hususu dikkate alındığında, bu kapsamda değerlendirilmesi mümkün bulunmayan vergi dairesine verilecek KDV ve muhtasar beyannameleri ile Sosyal Güvenlik Kurumuna verilecek sigorta prim bildirgesi niteliğindeki aylık prim ve hizmet belgelerinin **damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.**

28.02.2019 tarih ve 85373914-155[62.01.181]-22979 sayılı özelgede;

Soru: Satış vaadi ile arsa tahsis sözleşmesinin damga vergisine tabi olup olmadığı.

Cevap: Özelge talep formu ekinde yer alan "Satış Vaadi İle Arsa Tahsis Sözleşmesi(Vadeli)"nin **tapu memuru önünde veya noterde "Düzenlenme Şeklinde" düzenlenmediği** ve 4562 sayılı Kanununun 18 inci maddesine göre OSB tüzel kişiliğinin damga vergisi muafiyeti bulunduğu dikkate alındığında, söz konusu sözleşmenin 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-1 fıkrası uyarınca damga vergisine tabi tutulması ve sözleşmeye ait damga vergisinin muafiyeti bulunmayan şirket tarafından ödenmesi gerekmekte olup verginin ödenmemesi halinde OSB tüzel kişiliğinin de sorumluluğu bulunmaktadır.

Buna göre, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 21 inci maddesi ve 7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi Ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 53. Maddesi ile belirtilen muafiyet hükmü Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğine tanınmış olup, Damga Vergisinden muaf olmayan kişi veya kurumlar ile organize sanayi bölgesi tüzel kişiliği arasında düzenlenecek (I) sayılı listede belirtilen kağıtlara ait damga vergisinin tamamının muafiyet kapsamı dışındaki kişi veya kurumlarca ödenmesi, verginin ödenmemesi veya noksan ödenmesi halinde ise vergi ve cezanın tamamından kağıdın imzalanmasına taraf olan kişi veya kurumlar ile birlikte Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğinin de müteselsilen sorumlu tutulması gerekmektedir.

26.09.2011 tarih ve B.07.4.DEF.0.14.10.00-DVK/680-41 sayılı özelge;

Soru: Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğünüzce, müteahhit firma X San. Tic. Ltd. Şti.' ne yapılacak hakediş ödemelerinden dolayı damga vergisi kesintisi yapıp yapılmayacağı.

Cevap: 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 21 inci maddesi ile Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğine bu Kanunun uygulanmasına dair işlemler yönünden muafiyet tanınmış olup, Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliği ile 488 sayılı Kanuna göre kişi konumunda bulunanlar arasında düzenlenen ve Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan kağıtların damga vergisine tabi tutulması ve verginin tamamının kişi konumunda bulunanlarca ödenmesi, verginin ödenmemesi veya noksan ödenmesi halinde ise Damga Vergisi Kanununun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde vergi ve cezanın tamamından kişilerle birlikte Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğinin de müteselsilen sorumlu tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, resmi daire sayılmayan kişi ve kuruluşlarca diğer kişi ve kuruluşlara yapılan mal ve hizmet bedeli ödemesine ilişkin düzenlenen kağıtlar Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan kağıtlardan olmadığından, 488 sayılı Kanuna göre kişi konumunda bulunan Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğünüzce yine kişi konumunda bulunan müteahhit firmaya yapılan hakediş ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtların Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-a fıkrasına göre **damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.**

13.08.2009 tarih ve B.07.1.GİB.0.02.62/6202 sayılı özelge;

Soru: X Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından Organize Sanayi Bölgesine yapılan elektrik enerjisi satışı ile ilgili olarak adı geçen şirkete bölge tarafından elektrik güvence bedeli karşılığı olarak verilen banka teminat mektuplarının damga vergisine tabi olup olmadığı.

Cevap: Konu ile ilgili olarak yayımlanan 4 ve 6 seri nolu Damga Vergisi Sirkülelerinde, 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun IV/(23) bölümü uygulamasında, kanun kapsamındaki kredi tanımına Bankalar Kanununa göre kredi olarak kabul edilen nakdi krediler ile teminat mektupları, kefaletler, aval, ciro ve kabuller gibi gayrinakdi kredilerin gireceği, akreditiflerin de bu kapsamda değerlendirileceği belirtilmiştir.

Buna göre, bankalar tarafından düzenlenen söz konusu teminat mektuplarının, Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun IV/23 bölümü gereğince **damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.**

19.08.2014 tarih ve 66491453-009-9 sayılı özelge;

Soru: Organize Sanayi Bölgesinde Doğalgaz Dağıtım Şebekesi Yapım İşine ilişkin yapılan hakediş ödemelerinde damga vergisi.

Cevap: 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 21 inci maddesi ile Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğine bu Kanunun uygulanmasına dair işlemler yönünden muafiyet tanınmış olup, Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliği ile 488 sayılı Kanuna göre kişi konumunda bulunanlar arasında düzenlenen ve Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan kağıtların damga vergisine tabi tutulması ve verginin tamamının kişi konumunda bulunanlarca ödenmesi, verginin ödenmemesi veya noksan ödenmesi halinde ise Damga Vergisi Kanununun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde vergi ve cezanın tamamından kişilerle birlikte Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğinin de müteselsilen sorumlu tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, resmi daire sayılmayan kişi ve kuruluşlarca diğer kişi ve kuruluşlara yapılan mal ve hizmet bedeli ödemesine ilişkin düzenlenen kağıtlar Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan kağıtlardan olmadığından, 488 sayılı Kanuna göre kişi konumunda bulunan Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğünüzce yine kişi konumunda bulunan firmaya yapılan hakediş ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtların Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-a fıkrasına göre **damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.**

26.05.2014 tarih ve 85373914-155[62.01.57]-44 sayılı özelge;

Soru: Organize Sanayi Bölgesine ait okula yapılan eğitim öğretim destek ödemelerinin damga vergisine tabi olup olmadığı.

Cevap: 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 21 inci maddesinde, Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğinin, bu Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu hüküm altına alınmış olup, söz konusu istisna hükmü, Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun uygulanması ile ilgili işlemleri kapsamaktadır.

Diğer yandan 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 12 nci maddesinde, bu kanun kapsamında organize sanayi bölgelerinde açılan mesleki ve teknik eğitim okullarında öğrenim gören her bir öğrenci için, 2012-2013 eğitim ve öğretim yılından başlamak üzere, resmî okullarda öğrenim gören bir öğrencinin okul türüne göre Devlete maliyetinin bir buçuk katını geçmemek üzere, her eğitim öğretim yılı itibarıyla Maliye Bakanlığı ile Bakanlık tarafından müştereken belirlenen tutarda, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten eğitim ve öğretim desteği yapılabileceği hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, ... Milli Eğitim Müdürlüğünce 5580 sayılı Kanun kapsamında Organize Sanayi Bölgenize ait Mesleki ve Teknik Okula yapılan 2013-2014 eğitim ve öğretim yılı destek ödemelerinin, resmi dairelerce mal ve hizmet alımına ilişkin olarak kişilere yapılan ödemeler kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmadığından, söz konusu ödemeler nedeniyle düzenlenen kağıtların **damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.**

07.03.2012 tarih ve B.07.4.DEF.0.02.10.00-2010/3-7 sayılı özelge;

Soru: Organize Sanayi Bölgesinde yer alan Okulumuz tarafından Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğünden su ve elektrik satın alındığı ve söz konusu su-elektrik bedellerinin ödenmesi sırasında damga vergisi kesintisi yapılıp yapılmayacağı.

Cevap: Okulunuzun Organize Sanayi Bölgesi sınırları içerisinde yer aldığı ve Organize Sanayi Bölgelerinin ihtiyacı olan elektrik ve suyun temin edilmesi ve satışının Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğinin yetki ve sorumluluğunda olduğu dikkate alındığında, okulunuz tarafından, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 21 inci maddesi gereğince muafiyeti bulunan Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğüne yapılacak su ve elektrik faturası ödemelerine ilişkin düzenlenecek kağıtlar için **damga vergisi kesintisi yapılmaması gerekmektedir.**

03.09.2012 tarih ve B.07.4.DEF.0.64.10.00-488/03-2 sayılı özelge;

Soru: Organize Sanayi Bölgesi genişleme alanı sınırları içerisinde X Belediyesine ait asfalt üretim şantiyesi bulunduğu, ancak üretilen asfaltın Organize Sanayi Bölgesinde kullanımının söz konusu olmayıp sadece fiziken şantiyenin Organize Sanayi Bölgesine yakın olması sebebiyle, elektrik ve doğalgaz ihtiyacının OSB tarafından karşılandığı, X Belediyesi tarafından söz konusu elektrik ve doğalgaz satışına ilişkin olarak OSB Başkanlığına yaptığı ödemelerden damga vergisi kesintisi yapıldığı belirtilerek, yapılan ödemelerden damga vergisi kesintisi yapıp yapılamayacağı.

Cevap: 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 20 nci maddesinde, OSB'lerin ihtiyacı olan elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz, arıtma tesisi, yol, haberleşme, spor tesisleri gibi alt yapı ve genel hizmet tesislerini kurma ve işletme, kamu ve özel kuruluşlardan satın alarak, dağıtım ve satışını yapma, üretim tesisleri kurma ve işletme hakkının sadece OSB'nin yetki ve sorumluluğunda olduğu; "Muafiyetler" başlıklı 21 inci maddesinde, OSB tüzel kişiliğinin, bu Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğine 4562 sayılı Kanunun uygulanmasına dair işlemler yönünden muafiyet tanınmış olup, bütün işlemlerine ilişkin olarak bir muafiyet öngörülmemiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, organize sanayi bölgesi sınırları içerisinde yer almadığı anlaşılan X Belediyesine ait şantiyeye Başkanlığınızca yapılan doğalgaz ve elektrik satış işleminin, Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun uygulaması ile ilgili işlemler kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmadığından, söz konusu satışa ilişkin olarak adı geçen belediye tarafından yapılacak ödemeler nedeniyle düzenlenen kağıtların **damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.**

7033 sayılı Kanun' un 55. maddesi ile güncellenen 4562 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinde;

“İhalelerin ne şekilde yapılacağı ve komisyonların teşkili ile hakedişlerin düzenlenmesi ve onaylanmasıyla ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.” denilmektedir.

Söz konusu Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği' nin 8. bölüm Bakanlık Kredisi Kullanan OSB'lerde İhale Esasları 73. madde ı fıkrasında ihale dosyasının hazırlanması ile ilgili vergi, resim ve harçların kim tarafından ödeneceğinin belirtilmesi gerekmektedir.

Organize sanayi bölgelerinin vergi, resim ve harç muafiyeti göz önüne alındığında ihale kararlarında uygulanacak damga vergilerini istekli firmanın ödemesi gerekmekte olup, 488 sayılı damga vergisi kanunu 24. maddesinde;

“Birden fazla kişi tarafından imza edilen kağıtlara ait vergi ve cezanın tamamından imza edenler müteselsilen sorumludurlar. Bunlar arasında vergiden müstesna olanların bulunması Damga Vergisinin noksan ödenmesini gerektirmez. Damga Vergisinden muaf kuruluşlarca kişilerin (1) sayılı tabloda yer alan işlemleriyle ilgili olarak düzenlenen ve sadece bu kurumların imzasını taşıyan kağıtlara ait verginin tamamı kişiler tarafından ödenir. Ancak bu kağıtlara ait verginin hiç ödenmemesi veya noksan ödenmesi halinde vergi ve cezanın tamamından kişilerle birlikte kurumlar müteselsilen sorumludurlar.” denilmektedir.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın vermiş olduğu özalgeler doğrultusunda damga vergisinin ödenmemesi halinde Organize Sanayi Bölgelerinin müteselsil sorumluluğu bulunmaktadır.

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM.